

Nr 6 A.

Godkänd av första kammaren den 29 mars 1930.

Godkänd av andra kammaren den 29 mars 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1930—1931 under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till kommunikationsdepartementet, m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 6.)

Till Konungen.

Departementet.

1:o Uti den till riksdagen den 3 januari 1930 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1930/1931 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å sjätte huvudtiteln, innefattande anslagen till kommunikationsdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag) att till extra byråchef för tekniska ärenden för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag av 12,000 kronor.

I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen till *extra byråchef för tekniska ärenden* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 12,000 kronor.

2:o Eders Kungl. Maj:t har (punkt 2) föreslagit riksdagen att till ökad föredragning i regeringsrätten för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag av 13,500 kronor.

Riksdagen, som ej funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att riksdagen till *ökad föredragning i regeringsrätten* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 13,500 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsväsendet.

3:o Beträffande de i riksstaten för innevarande budgetår uppförda ordinarie anslagen till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, till väg- och vatten-

byggnadsstyrelsens distriktstjänstemän, till expenser för allmänna arbeten samt till stipendier åt medlemmar av väg- och vattenbyggnadskåren har riksdagen i skrivelse nr 54 anmält sina beslut.

4:o I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) har riksdagen beslutat, att det ordinarie reservationsanslaget till väg- och broundersökningar skall ur riksstaten uteslutas.

5:o Eders Kungl. Maj:t har (punkt 13) föreslagit riksdagen att till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 4,500,000 kronor.

Rörande förevarande anslag har inom riksdagen väckts ett flertal motioner.

I två likalydande motioner (I: 26 och II: 60) har hemställts, att riksdagen måtte besluta att med 700,000 kronor höja det av Eders Kungl. Maj:t begärda anslaget för byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar, eller från 4,500,000 till 5,200,000 kronor.

Vidare har i två likalydande motioner (I: 51 och II: 96) föreslagits, att som anslag till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar för budgetåret 1930/1931 måtte anvisas ett extra reservationsanslag av 5 miljoner kronor.

I en motion, II: 99, har hemställts, att till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar för budgetåret 1930/1931 måtte anvisas ett extra reservationsanslag av 5,800,000 kronor; att statsbidraget till nybyggnader må utgå med tre fjärdedelar eller 75 procent av den beräknade kostnaden samt att bidrag av förevarande anslag jämväl må kunna utgå till fortsättande av sådana vägförbättringsarbeten, vilka redan erhållit statsbidrag från anslaget.

I en motion, II: 104, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att till byggandet av landsvägar och vanliga bygdevägar för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 5,800,000 kronor samt att bidragsprocenten av ifrågakvarande anslag får utgå enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag med tre fjärdedelar av den för vägföretag beräknade kostnaden.

Slutligen har i två likalydande motioner (I: 50 och II: 95) föreslagits, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i gällande bestämmelser angående statsbidrag till allmänna vägars byggande m. m., att statsbidrag må utgå med högst tre fjärdedelar av den beräknade kostnaden.

Med förevarande anslag till landsvägar och vanliga bygdevägar jämte anslaget till enkla bygdevägar ävensom vissa andra i det följande angivna anslag finansieras — vid sidan av automobilskattemedlen — pågående utbyggnad och förbättring av landets vägnät.

Att arbetet på det svenska vägnätets utbyggnad för närvarande utgör en av de angelägnaste och för landets fortsatta utveckling betydelsefullaste samhällsuppgifterna lär vara obestridligt. Motortrafikens raska framsteg har som bekant medfört en genomgripande omläggning av transportmetoderna. Vägarna, framförallt landsvägarna, hava åter kommit att intaga en framskjuten plats inom samfärdselväsendet; i detta avseende må här endast pekas på den ofantligt stegrade betydelse de olika landsdelarnas vägnät fått

för jordbrukets utveckling, enkannerligen för en bekväm och lönande av-sättning av jordbrukets produkter.

Att anslagen till vägväsendet under denna dess omdaningstid måste till-mätas efter andra mått än tidigare, borde enligt riksdagens mening vara för alla och envar uppenbart. Visserligen må ej underskattas de möjligheter till väg-nätets modernisering, som öppnats genom automobilskattemedlen. Men vid sidan härav lär man jämväl få räkna med en ej oväsentlig ökning av de till vägbyggnader och vägförbättringar sedan gammalt normalt utgående anslagen.

Nu närmast omhandlade anslag för byggnad av landsvägar och vanliga bygdevägar höjdes — efter att tidigare hava utgått med sammanlagt 4,000,000 kronor — för budgetåret 1928/1929 till 4,500,000 kronor, vilket sistnämnda belopp jämväl beviljats för 1929/1930 och nu av Eders Kungl. Maj:t före-slagits för 1930/1931. Med tagen hänsyn till den av väg- och vattenbygg-nadsstyrelsen framlagda utredningen måste riksdagen finna en höjning av anslaget vara befogad. Riksdagen har ansett, att detsamma för nästkom-mande budgetår bör bestämmas till 5,000,000 kronor.

I väckta motioner har upptagits det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framförda förslaget, att ifrågavarande bidrag till vägbyggnader måtte höjas från nuvarande normalt utgående $\frac{2}{3}$ till $\frac{3}{4}$ (75 %) av kostnaderna eller samma bidrag som numera från automobilskattemedel lämnas till vägförbättrings-arbeten. Riksdagen har ansett sig böra medgiva ifrågavarande höjning, varigenom bland annat skulle vinnas en önskvärd överensstämmelse mellan grunderna för tilldelningen av bidrag från nu ifrågavarande anslag och från automobilskattemedlen.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riks-dagen *dels*, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och de i ämnet väckta motionerna I: 26 och II: 60 ävensom II: 99 och 104, de båda sistnämnda i vad de avse höjning av ifrågavarande anslag, samt med bifall till ovanberörda motioner I: 51 och II: 96, till *byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 5,000,000 kronor; *dels ock* med anledning av de i ämnet väckta motionerna II: 99 och 104, i vad de avse höjning av nu utgående statsbidrag, ävensom ovanberörda motioner I: 50 och II: 95 beslutat, att statsbidrag till ifråga-varande vägbyggnader må utgå med högst tre fjärdedelar av den beräknade kostnaden.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 15) föreslagit riksdagen att till byg-gande av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Väster-norrlands samt vissa delar av Kopparbergs län för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 575,000 kronor.

I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har i fyra motioner (I: 183 samt II: 7, 101 och 322), hemställts, att riksdagen måtte besluta att till byggande av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs län för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 900,000 kronor.

Enligt gällande författning äro ifrågavarande ödebygdsvägar avsedda att dragas fram över fjäll, genom stora skogar och i andra trakter, där en väganläggning bliver utav en avsevärd längd, dock utan att i övrigt äga den för en landsväg eller bygdeväg nödiga förutsättningen, nämligen att vara för allmänna samfärdseln nyttig och nödig.

Det stora behovet av anslag till förevarande ändamål har vitsordats ej endast av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen utan även av vederbörande länsstyrelser liksom ock av ett stort antal motionärer.

För egen del vill riksdagen erinra om de behjärtansvärda samfärdseluppgifter, ifrågavarande ödebygdsvägar avse att fylla. Dessa väganläggningars tillkomst är sålunda av en utomordentlig betydelse för en ej sällan talrik och i stora byar bosatt jordbrukarbefolkning, som under nuvarande, all utveckling hämmande isolering har att draga sig fram under synnerligen svåra livsbetingelser.

Goda skäl synas kunna anföras för en höjning av det utav Eders Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppet. Riksdagen har ansett, att förevarande anslag till ödebygdsvägar för nästkommande budgetår bör bestämmas till 800,000 kronor. Detta belopp innebär visserligen en ej oväsentlig ökning i jämförelse med vad som för innevarande budgetår beviljats, men understiger dock med 100,000 kronor det belopp, vars anvisande väg- och vattenbyggnadsstyrelsen funnit motiverat och önskligt.

Under återopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och de i ämnet väckta motionerna I: 183 samt II: 7, 101 och 322, till *byggande av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs län* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 800,000 kronor.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 16) föreslagit riksdagen att till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 300,000 kronor.

I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning hava väckts åtskilliga motioner.

Sålunda har i motionerna I: 88 och II: 145 hemställts, att riksdagen måtte besluta att till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 600,000 kronor.

Vidare har i motionerna II: 21 och 102 hemställts, att till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1930/1931 anvisas ett extra reservationsanslag av 450,000 kronor.

I motionen II: 13 har hemställts, att riksdagen måtte besluta att till byggandet av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 400,000 kronor.

Slutligen har i motionen II: 61 hemställts, att riksdagen till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1930/1931 anvisar ett extra reservationsanslag av 350,000 kronor.

I motsats till de i väglagen omtalade »allmänna vägarna», dit även ovan nämnda »enkla bygdevägar» i allmänhet äro att hänföra, samt ödebygdsvägarna, vilka genom 1919 års lag om ödebygdsvägar i vissa hänseenden blivit jämställda med allmänna vägar, anses nu ifrågavarande utfartsvägar ur samfärds-synpunkt icke vara av sådan beskaffenhet att kommunala bidrag till deras anläggande eller underhåll tvångsvis kunna av vederbörande kommuner uttagas. Utfartsvägarna äro sålunda av enskild vägs natur, och ett understödande av desamma från statens sida har motiverats med de säregna och svåra samfärdsförhållanden, som råda inom vissa delar av landet.

Avsikten med förevarande anslag är — såsom jämväl departementschefen framhållit — att uppmuntra eller överhuvud göra det möjligt för befolkningen i avlägset liggande byar eller gårdar att själv bryta väg fram till de allmänna trafiklederna.

Statsbidrag utgår vanligen blott med $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ av totalkostnaden, varvid förutsattes att jämväl vederbörande landsting i viss omfattning lämna understöd. Såsom härav framgår, är statens ekonomiska uppoffring i detta fall jämförelsevis begränsad. Trots detta har, enligt vad av skilda myndigheter vitsordats, anslaget under sin omkring tioåriga tillvaro gjort det möjligt att inom vissa vanlottade trakter tillgodose de mest trängande vägbehoven i betydligt större utsträckning än tidigare; allmänt erkännes, att anslaget visat sig vara till stort gagn för vägväsendets och jordbrukets utveckling. Värdet av att på detta sätt kunna lämna jordbruket även i de ogynn-sammast ställda trakterna av landet ett verksamt stöd lär under nuvarande tidsförhållanden ej böra underskattas.

Riksdagen har ansett, att anslaget för nästkommande budgetår bör bestämmas till 450,000 kronor. En höjning av anslaget synes riksdagen desto mera välmotiverad, sedan rätten att erhålla bidrag från detsamma utsträcks till även de sydligare delar av riket, som med avseende å stora avstånd och befolkningens gleshet äro att jämställa med Norrland.

Enligt ett av departementschefen gjort uttalande skulle uti ifrågavarande sydliga landsdelar endast utfartsvägar av mera avsevärd längd komma i fråga till erhållande av statsbidrag. I anledning härav föranlåtes riksdagen framhålla, att vid tilldelning av bidrag till en utfartsväg frågan om väglängden ej ensam bör tillmätas avgörande betydelse; hänsyn måste tagas jämväl till andra faktorer såsom nyttan och behovet av anläggningen samt svårigheterna för vederbörande intressenter att själva kunna bära anläggningskostnaderna.

Under återopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och de i ämnet väckta motionerna II: 13, 21, 61 och 102 ävensom med bifall till motionerna I: 88 och II: 145, till *byggande av enskilda utfartsvägar* för budgetåret 1930 1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 450,000 kronor.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 17) föreslagit riksdagen att till byggande av tillfartsvägar till Inlandsbanan för budgetåret 1930 1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 325,000 kronor.

I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning hava väckts åtskilliga motioner.

Sälunda har i motionen I: 79 hemställts, att riksdagen måtte besluta att höja anslaget för tillfartsvägar till Inlandsbanan från av Eders Kungl. Maj:t föreslagna 325,000 kronor till 375,000 kronor samt att därav må utgå 50,000 kronor för byggande av väg på södra sidan av Tåsjön från Järvnäset till Norrby och den därifrån utgående allmänna vägen till Inlandsbanan, allt i Tåsjö socken av Västernorrlands län.

Vidare har i motionen II: 146 hemställts, att riksdagen med förklaring att hinder ej möter för delaktighet i anslaget för byggande av tillfartsvägar till Inlandsbanan för dylika tillfartsvägar inom Västernorrlands län måtte för beredande av bidrag till det ifrågasatta vägföretaget inom Tåsjö socken höja det för budgetåret 1930/1931 begärda extra reservationsanslaget från 325,000 till 375,000 kronor.

Ytterligare har i motionen I: 115 hemställts, att riksdagen måtte höja det av Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagna extra reservationsanslaget för budgetåret 1930/1931 för byggande av tillfartsvägar till Inlandsbanan med 100,000 kronor, varigenom vägbyggnaden Arjeplog—Slagnäs skulle få det anslagsbelopp å 150,000 kronor, som för nämnda är förordats av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Slutligen har i två motioner, I: 182 och II: 214, hemställts, att riksdagen måtte besluta att till byggande av tillfartsvägar till Inlandsbanan för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 700,000 kronor.

Med ifrågavarande tillfartsvägar till Inlandsbanan har avsetts, förutom att tillgodose de behjärtansvärda samfärdselsyften, som väganläggningar genom dessa avlägsna gränstrakter i allmänhet tjäna, också att åstadkomma kompletterande föreningslänkar mellan Inlandsbanan och omkringliggande bygd. Såsom redan tidigare uttalats i en till 1918 års riksdag avlåten proposition, nr 418, angående vägbyggnader i Norrland, fordras oundgängligen dylika vägkommunikationer för att Inlandsbanans trafikmöjligheter skola kunna utnyttjas.

Vägarbetenas bedrivande i alltför långsam takt förminskar i motsvarande grad nyttan av banbygget för de landsdelar, den genomlöper, samt också för landet i övrigt. Överhuvud måste, såsom i väckta motioner framhållits, ett dröjsmål med ifrågavarande vägnäts fullbordan anses oekonomiskt.

Från dessa utgångspunkter finner riksdagen goda skäl kunna anföras för en höjning av det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppet.

Riksdagen anser, att anslaget för nästkommande budgetår bör bestämmas till 500,000 kronor. Härigenom har i första hand avsetts att bereda tillfälle till igångsättning av den i väckta motioner omförmälda vägbyggnaden utmed Tåsjön i Västernorrlands län men också att tillgodose de likaledes motionsvis framförda kraven på större anslag till den nya vägen från Arjeplog till Inlandsbanan ävensom att i övrigt öppna möjlighet till ett något snabbare bedrivande av arbetena på Inlandsbanans tillfartsvägar.

Under åberopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och de i ämnet väckta motionerna I: 79 och 115, I: 182 och II: 214 samt II: 146, till *byggande av tillfartsvägar till Inlandsbanan* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 500,000 kronor.

9:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18) har riksdagen till *anläggning av enkel bygdeväg från Arcavaara över Huuki till Kiexisvaara i Norrbottens län* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 70,000 kronor.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 19) föreslagit riksdagen att till tilläggsbidrag till vissa väganläggnings- och brobyggnads- m. fl. företag, utöver förut för ändamålet beviljade medel, för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

I två inom riksdagen väckta motioner, I: 181 och II: 319, har hemställts, att riksdagen måtte till tilläggsbidrag till vissa väganläggnings- och brobyggnads- m. fl. företag till fördelning efter samma grunder, som bestämdes av 1918 års riksdag, utöver förut för ändamålet beviljade medel, för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 3,664,600 kronor.

Till en början bör i avseende å förevarande fråga hållas i minnet, att sedan 1918 års riksdag beviljat ett engångsanslag av 5,000,000 kronor för beredande av tilläggsbidrag på grund av prisstegringar under kristiden samt detta belopp sedermera i olika poster i sin helhet anvisats, 1925 års riksdag ytterligare för ändamålet ställt till förfogande 1,000,000 kronor. Detta skedde för att mildra den ojämnhet i tilldelningen av medel, som inträtt genom att under de första åren bidrag för merkostnadernas täckande i regel beviljats med *högsta* medgivna belopp. Till stöd härför kunde dock av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen åberopas, att vid statsmakternas ställningstagande år 1918 till frågan det förutsattes, att ifrågavarande tilläggsbidrag skulle utgå efter i genomsnitt samma procentsats, varmed det ursprungliga statsbidraget tidigare beviljats (d. v. s. i allmänhet två tredjedelar av kostnaden). Med hänsyn till att även under normala förhållanden en merkostnad i förhållande till de ursprungliga kalkylerna ej sällan plägar uppkomma — för vilken merkostnad intet meranslag lämnas — ansågs dock, att 10 % av merkostnaden borde frändragas vid tilläggsbidragets beräkning. Därjämte förutsattes emellertid hänsynstagande till vederbörande vägdistriktets ekonomiska bärkraft, vilket också uttryckligen angavs i 1918 års kungörelse i ämnet. Något sådant hänsynstagande skedde dock, såsom ovan nämnts, under de första åren icke. Tvärtom voro de av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen utfärdade direktiven sådana, att vägdistriktet hade anledning räkna med maximitilläggsbidraget såsom det normalt utgående.

Oavsett vad som sålunda förelupit med avseende å statsmakternas tidigare ställningstaganden i frågan och väg- och vattenbyggnadsstyrelsens tillvägagångssätt vid tidigare beviljade medels fördelning, lärer det enligt riksdagens mening framstå som en billig fordran, att staten bestrider sin skäliga andel av kostnaderna för ifrågavarande under kristiden utförda anlägg-

ningar, i regel vägföretag till nytta för den allmänna samfärdseln. Om redan den tredjedel av kostnaden för en väganläggning, som ett vägdistrikt hittills normalt haft att vidkännas, i många fall anses synnerligen betungande, måste detta i ännu större utsträckning vara förhållandet beträffande vägarbeten, som planlagts före kriget eller i varje fall innan någon större prisstegring hunnit göra sig gällande, men genomförts under följande år med då förefintliga abnormt uppdrivna pris. Än mera kännbara bliva ifrågavarande kapitalutlägg, då vägdistriktet härför nödgats ikläda sig skuld, som måste betalas efter den numera åter inträdda lägre prisnivån, ett förhållande, som i och för sig kunde tänkas motivera ett högre statligt tilläggsbidrag än det ursprungligen avsedda.

I verkligheten har dock ej ens den år 1918 föreslagna grunden för dessa tilläggsbidrags beräkning kunnat upprätthållas. På grund av de förefintliga medlens otillräcklighet har en allmän inknappning i tilldelningen av anslag under de sista åren ägt rum, långt under vad som år 1918 angavs som normalt och vad som vederbörande vägdistrikt — på grund bland annat av tidigare direkt från den anslagsbeviljande myndigheten väg- och vattenbyggnadsstyrelsen gjorda meddelanden — också haft befogad anledning räkna med. Sålunda har en stor del vägdistrikt, oftast de svagast ställda, fått åtnöjas med ett statligt bidrag av allenast cirka 25 procent för den inträdda merkostnaden (d. v. s. omkring 40 procent av maximitilläggsbidraget).

Att märka är att den uppkomna merkostnaden å ifrågavarande kristidsarbeten ofta varit högst betydande. Ej sällan torde kostnadsökningen uppgå till det dubbla av det belopp, varmed man i den ursprungligen fastställda planen räknat.

Vid nu angivna förhållanden kan riksdagen ej biträda ett förslag om nedsättning i det belopp av 300,000 kronor, som av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för ändamålet begärts. Även detta belopp måste anses knappt tilltaget. Men genom detsammans beviljande skulle åtminstone beträffande de hårdast betungade väghållningsdistrikten kunna i ej oväsentlig grad undanröjas ojämnheter och orättvisorna vid det ursprungliga anslaget fördelning. Någon höjning av detta belopp, 300,000 kronor, anser sig riksdagen å andra sidan ej kunna medgiva med hänsyn till den så sent som 1929 av riksdagen i frågan intagna ståndpunkten. Enligt vad riksdagen då uttalade borde anvisande av ytterligare medel endast ifrågakomma, i den mån detta vore erforderligt för åstadkommande av visst begränsat ytterligare bistånd till de hårdast betungade väghållningsdistrikten. Genom att nu 300,000 kronor beviljas skulle dock bliva möjligt att tillförsäkra distrikt med en vägskatt av 35—44 öre ett tilläggsbidrag, uppgående till 55 % av det ursprungligen tänkta maximitilläggsbidraget. För vägdistrikt, betungade av ännu högre vägskatt, bliver nämnda procentsats än högre; vid en vägskatt av 55 öre eller däröver kommer den att uppgå till 75 %.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och de i ämnet väckta motionerna I: 181 och II: 319, till tilläggsbidrag till vissa väganläggnings- och brobyggnads- m. fl.

företag, utöver förut för ändamålet beviljade medel, för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 300,000 kronor.

11:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 20) föreslagit riksdagen *dels* till förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar i städerna för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra förslagsanslag av 8,138,000 kronor, att direkt utgå av automobilskattemedel; *dels ock* antaga följande

Förslag

till

Förordning

om fördelning av automobilskattemedel.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

De under visst budgetår jämlikt förordningarna om automobilskatt, om särskild skatt å automobilgummiringar och om särskild skatt å bensin och motorsprit eller jämlikt de särskilda bestämmelser, Konungen enligt 18 § i förstnämnda förordning må hava meddelat, influtna skattemedlen (*automobilskattemedel*) skola i räkenskaperna från vederbörande anslag under riksstatsens sjätte huvudtitel omföras till en särskild, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förvaltrad fond, benämnd statens automobilskattemedelsfond.

Från nämnda fond skola i första hand bestridas *dels* hälften av de enligt gällande lagar angående väghållningsbesvärets utgörande på landet samt om ödebygdsvägar utgående statsbidragen till vägunderhåll och vinterväghållning, *dels* vad av automobilskattemedel skall utgå i avlöning åt vägingenjörer, biträdande vägingenjörer och vägingenjörsassistenter, *dels ock* vad som, jämlikt i sådant avseende gällande bestämmelser, av de enligt förenämnda förordning om särskild skatt å bensin och motorsprit influtna medlen skall ställas till lantbruksstyrelsens förfogande att användas till fiskerinäringens befrämjande.

Av återstående skattemedel skola tjugu procent tillfalla rikets städer för att användas till dessas gatu- och väghållning samt åttio procent landsbygden för att användas företrädesvis till förbättring och underhåll av för den allmänna samfärdseln särskilt betydelsefulla vägar och broar.

2 §.

Av städerna tillkommande andel av skattemedlen skola åttio procent fördelas mellan de särskilda städerna i förhållande till de belopp, som från dem influtit i automobilskatt.

Angående fördelningen av återstående tjugu procent förordnar Konungen.

3 §.

1 mom. Av landsbygdens andel av skattemedlen fördelas åttiofem procent på följande sätt:

a) Till väghållningsdistrikt, vars samtliga vägar övertagits till underhåll medelst vägkassan, utgår bidrag med fyrtiofem procent av distriktets verkliga kostnad för vägunderhåll och vinterväghållning under nästföregående kalenderår, dock allenast därest vägunderhållet hela det året ålegat vägkassan; och skall därvid i nämnda kostnad jämväl inbegripas all förvaltningskostnad, som icke uppenbarligen avser byggande av väg.

Till grund för beräklandet av ovan berörda verkliga kostnad skola läggas på föreskrivet sätt förda och granskade räkenskaper. Försummar väghållningsdistrikt att förebbringa nöjaktig utredning om storleken av samma kostnad, må, i den ordning Konungen bestämmer, väghållningsdistriktets rätt till nu omförmäلت bidrag förklaras förverkad.

b) Vad av omförmälda åttiofem procent återstår skall tillgodokomma de särskilda länen i förhållande till de belopp, som influtit i automobilskatt från respektive läns landsbygd, därvid iakttages, att Kalmar läns landstingsområden betraktas såsom särskilda län.

2 mom. Av återstående femton procent må ett belopp, motsvarande högst en halv procent av landsbygdens andel av skattemedlen, enligt Konungens förordnande användas till understödjande av sådana forsknings- och undersökningsarbeten, som anses i synnerlig grad befrämja ett ändamålsenligt användande av ifrågavarande skattemedel, och återstoden mellan länen fördelas på sätt Konungen förordnar.

4 §.

Konungen eller, efter Konungens bestämmande, underordnad myndighet äger att av skattemedel, som enligt 3 § 1 mom. b) och 2 mom. skola tillgodokomma visst län, årligen bevilja bidrag till förbättring av för automobiltrafiken särskilt viktiga vägar och broar inom länet.

Av skattemedel, som nyss sagts, äger ock Konungen årligen bevilja bidrag till underhåll av sådana av vederbörande vägkassa underhållna vägar och broar, vilkas underhåll på grund av automobiltrafik i synnerlig grad försvåras, ävensom till sådan vinterväghållning, som är till särskilt gagn för automobiltrafiken.

Vad av länet tillkommande skattemedel ej åtgår till beviljade bidrag skall besparas, intill dess sålunda uppkommet överskott bliver i enahanda ordning utdelat eller om dess användning annorledes förordnas.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1930, från och med vilken dag förordningen den 28 maj 1926 (nr 161) om fördelning av automobilskattemedel upphör att gälla; dock att beträffande bidrag, som avses i 3 § 1 mom. a), de äldre bestämmelserna skola fortfarande gälla intill fördelningen av de under budgetåret 1930/1931 inflytande skattemedlen.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, att det extra *bidraget från automobilskattemedel till vägarnas underhåll* på landsbygden höjes till 45 procent.

I avseende å frågan om *varaktiga beläggningar* får riksdagen anföra följande.

En vägs permanentbeläggning (med gatsten, cementbetong, asfalt eller annat mera bestående beläggningsmateriel) är, som allmänt torde vara känt, ett synnerligen kapitalkrävande arbete, vilket ej sällan för vederbörande vägdistrikt gör låns upptagande erforderligt. Mot att hänföra utgifterna för ett så omfattande företag till vanlig underhållskostnad måste därför självklart tvekan hysas. Så sent som år 1928 har också riksdagen — i anslutning till ett av vederbörande departementschef i statsverkspropositionen då gjort uttalande — som sin mening framhållit, att dylika arbeten vore i bidragshänseende att betrakta, ej som underhållsarbeten utan som vägförbättringsföretag, till vilka statsbidrag endast finge utgå i den för dylika förbättringsarbeten stadgade ordning.

För egen del måste riksdagen — lika med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen — anse de sålunda anförda betänkligheterna alltjämt äga sitt berättigande. Om riksdagen det oaktat ej velat motsätta sig ett frångående av den sålunda tidigare intagna ståndpunkten, har detta i huvudsak skett med hänsyn till följande omständigheter.

Bestämmande vid statsmakternas tidigare ställningstagande i frågan läser bland annat hava varit det förhållandet, att arbeten, hänförliga till vägarnas underhåll (exempelvis grusning m. m.), i motsats till vägförbättringsföretagen, i allmänhet ej äro föremål för någon statlig förhandsgranskning med avseende å deras planläggning m. m. Enligt det nu framlagda förslaget förutsettes, vad permanentbeläggningarna beträffar, dylik granskning även om kostnaderna för desamma betraktas som underhållsutgifter. Vägdistrikt, som önskar att i underhållskostnad inräkna kostnaderna för lån, upptaget för varaktiga beläggningar, skulle sålunda vara skyldigt att låta planen för beläggningsarbetet underkastas statlig granskning och fastställelse, allt i överensstämmelse med vad som sker beträffande de statsunderstödda vägförbättringsföretagen. Härigenom uppnås alltså en önskvärd kontroll över arbetet såväl i tekniskt avseende som beträffande dess ekonomiska förutsättningar.

Ett annat förhållande, vartill hänsyn också bör tagas, är önskvärdheten av att den till vägförbättringsarbeten avsedda delen av automobilskattemedlen må kunna i största möjliga utsträckning disponeras för andra vägförbättringsarbeten än permanentbeläggningar. Som bekant kommer denna vägförbättringsarbetenas anpart i automobilskattemedlen — vilken redan tidigare åtminstone inom vissa län varit knapp i förhållande till de alltjämt stegrade behoven — att ytterligare nedskäras, efterhand som beslutade ökningarna i underhållsbidragens procentsats hiina träda i kraft. Det underhållsbidrag, varmed man för budgetåret 1928/1929 hade att räkna, utgjorde allenast 55 % (varav 25 % i extra bidrag av automobilskattemedel); enligt

Eders Kungl. Maj:ts av riksdagen bifallna förslag kommer motsvarande procent-sats att för budgetåret 1930/1931 uppgå till 75 % (varav 45 % i extra bidrag av automobilskattemedel). Till vägförbättringsarbeten stodo under budgetåret 1928/1929 i runt tal 19,000,000 kronor till förfogande, medan motsvarande siffra för budgetåret 1930/1931 kunnat beräknas till allenast cirka 13,500,000 kronor till följd av höjningarna i underhållsbidraget.¹⁾

För att i någon mån motverka den sålunda inträdda minskningen i tillgängligt anslag till vägförbättringar under en tid, då hela vårt vägväsen är stätt i kraftig utveckling, framstår självfallet som önskvärt, att ytterligare medel må kunna frigöras genom att åtminstone en del av utgifterna för permanentbeläggningar överflyttas från vägförbättringarnas andel i automobilskattemedlen till underhållsandelen. Detta bör dock endast få ske i sådana fall, då underhållskostnaderna, enkannerligen statens andel i dessa kostnader, ej härigenom ökas, d. v. s. att permanentbeläggning ej förutsättes äga rum, förrän vinsten härav är säker och påtaglig. Såsom exempel härå må anföras det av två reservanter i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen angivna tänkta fallet, att ett väghållningsdistrikt för underhåll av en grusad huvudväg nu har en utgift på 100,000 kronor om året, men denna kostnad efter genomförd varaktig beläggning bevisligen kan nedbringas till 80,000 kronor (däri inbegripet ränta och amortering å upptaget lån samt kostnad för den nya belägningens underhåll).

Vid lämnande av ett medgivande om inräknande av permanentbeläggningskostnader i vägunderhållet måste alltså enligt riksdagens mening vissa begränsningar vidtagas. För att beläggningskostnaden må med avseende å ränta och amortering betraktas som underhåll, bör sålunda först och främst fordras, att medgivande härtill av Eders Kungl. Maj:t lämnats. Från vägdistriktets sida bör härvid förebringas tillförlitlig utredning om å ena sidan *verkliga* kostnaden för vanligt underhåll, d. v. s. vägens makadamisering och grusning samt övriga löpande utgifter av beskaffenhet att rätteligen böra påföras underhållet, och å andra sidan motsvarande kostnader efter vägens permanentbeläggning, innefattande jämväl vad som erfordras för gäldande av ränta och amortering å för ändamålet upptaget lån. Amorteringstiden bör ej få tillmätas längre än som med en försiktig beräkning av tiden för belägningens bestånd kan anses rättmätigt. Ifrågavarande kalkyler böra verifieras och som riktiga betecknas, förutom av vederbörande vägingenjör, jämväl av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Utredning bör ock förebringas därom, att vägen ej endast beträffande förefintlig trafik utan ock i fråga om läge och sträckning är av sådan beskaffenhet, att den lämpligen bör permanentbeläggas. Innan arbetet igångsättes, måste alltså rätningar av kurvor, omläggningar av vägens sträckning med hänsyn till järnvägs korsningar och broombyggnader samt andra förbättrings- och utvidgningsåtgärder av olika slag vara företagna. I den mån statsbidrag kräves även till dessa förbätt-

¹ För budgetåret 1929/1930 kan likaledes förbättringsarbetenas anpart beräknas till cirka 13,500,000 kronor. Underhållsbidraget uppgår till 70 % (varav 40 % i extra bidrag av automobilskattemedel).

rings- och utvidgningsåtgärder bör detta utgå från vederbörande läns ordinarie andel i automobilskattemedlen (den s. k. länsfonden).

I den mån ansökning även erfordras om tillstånd att för arbetet upptaga lån, bör dylik ansökning göras samtidigt med framställningen om här ovan avsedda medgivande, detta med hänsyn till att vägdistriktets möjligheter att ekonomiskt gå i land med företaget må kunna prövas.

Under sålunda angivna förutsättningar och på de villkor, som i övrigt i statsverkspropositionen angivits, anser riksdagen att Eders Kungl. Maj:t bör äga rätt att medgiva, att ränta och amortering å för varaktig beläggning av vägbana upptaget lån må inräknas bland övrig underhållskostnad. Riksdagen anser sig dock härvid böra ytterligare erinra om angelägenheten av en allsidig och ingående prövning av ifrågavarande, i ekonomiskt avseende i allmänhet tämligen vittutseende ärenden om tillstånd till vägars permanentbeläggning, på det att största grad av säkerhet må kunna vinnas för att de erforderliga betingelserna härför föreligga.

Under återopande av vad i det föregående anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels till förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar i städerna för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra förslagsanslag av 8,138,000 kronor, att direkt utgå av automobilskattemedel;

dels ock med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag antagit följande

Förslag

till

Förordning

om fördelning av automobilskattemedel.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

De under visst budgetår jämlikt förordningarna om automobilskatt, om särskild skatt å automobilgummiringar och om särskild skatt å bensin och motorsprit eller jämlikt de särskilda bestämmelser, Konungen enligt 18 § i förstnämnda förordning må hava meddelat, influtna skattemedlen (*automobilskattemedel*) skola i räkenskaperna från vederbörande anslag under riksstatens sjätte huvudtitel omföras till en särskild, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förvaltdad fond, benämnd statens automobilskattemedelsfond.

Från nämnda fond skola i första hand bestridas *dels* hälften av de enligt gällande lagar angående väghållningsbesvärets utgörande på landet samt om ödebygdsvägar utgående statsbidragen till vägunderhåll och vinterväghållning, *dels* vad av automobilskattemedel skall utgå i avlöning åt vägingenjörer, biträdande vägingenjörer och vägingenjörsassistenten, *dels ock* vad som, jämlikt i sådant avseende gällande bestämmelser, av de enligt förstnämnda förordning om särskild skatt å bensin och motorsprit influtna

medlen skall ställas till lantbruksstyrelsens förfogande att användas till fiskerinäringens befrämjande.

Av återstående skattemedel skola tjuvu procent tillfalla rikets städer för att användas till dessas gatu- och väghållning samt åttio procent landsbygden för att användas företrädesvis till förbättring och underhåll av för den allmänna samfärdseln särskilt betydelsefulla vägar och broar.

2 §.

Av städerna tillkommande andel av skattemedlen skola åttio procent fördelas mellan de särskilda städerna i förhållande till de belopp, som från dem influtit i automobilskatt.

Angående fördelningen av återstående tjuvu procent förordnar Konungen.

3 §.

1 mom. Av landsbygdens andel av skattemedlen fördelas åttiofem procent på följande sätt:

a) Till väghållningsdistrikt, vars samtliga vägar övertagits till underhåll medelst vägkassan, utgår bidrag med fyrtiofem procent av distriktets verkliga kostnad för vägunderhåll och vinterväghållning under nästföregående kalenderår, dock allenast därest vägunderhållet hela det året ålegat vägkassan; och skall därvid i nämnda kostnad jämväl inbegripas all förvaltningskostnad, som icke uppenbarligen avser byggande av väg.

Till grund för beräklandet av ovan berörda verkliga kostnad skola läggas på föreskrivet sätt förda och granskade räkenskaper. Försummar väghållningsdistrikt att förebringa nöjaktig utredning om storleken av samma kostnad, må, i den ordning Konungen bestämmer, väghållningsdistriktets rätt till nu omförmält bidrag förklaras förverkad.

b) Vad av omförmälda åttiofem procent återstår skall tillgodokomma de särskilda länen i förhållande till de belopp, som influtit i automobilskatt från respektive läns landsbygd, därvid iakttages, att Kalmar läns landstingsområden betraktas såsom särskilda län.

2 mom. Av återstående femton procent må ett belopp, motsvarande högst en halv procent av landsbygdens andel av skattemedlen, enligt Konungens förordnande användas till understödjande av sådana forsknings- och undersökningsarbeten, som anses i synnerlig grad befrämja ett ändamålsenligt användande av ifrågavarande skattemedel, och återstoden mellan länen fördelas på sätt Konungen förordnar.

4 §.

Konungen eller, efter Konungens bestämmande, underordnad myndighet äger att av skattemedel, som enligt 3 § 1 mom. b) och 2 mom. skola tillgodokomma visst län, årligen bevilja bidrag till förbättring av för automobiltrafiken särskilt viktiga vägar och broar inom länet.

Av skattemedel, som nyss sagts, äger ock Konungen årligen bevilja bidrag till underhåll av sådana av vederbörande vägkassa underhållna vägar och

broar, vilkas underhåll på grund av automobiltrafik i synnerlig grad försvåras, ävensom till sådan vinterväghållning, som är till särskilt gagn för automobiltrafiken.

Vad av länet tillkommande skattemedel ej åtgår till beviljade bidrag skall besparas, intill dess sålunda uppkommet överskott bliver i enahanda ordning utdelat eller om dess användning annorledes förordnas.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1930, från och med vilken dag förordningen den 28 maj 1926 (nr 161) om fördelning av automobilskattemedel upphör att gälla; dock att beträffande bidrag, som avses i 3 § 1 mom. a), de äldre bestämmelserna skola fortfarande gälla intill fördelningen av de under budgetåret 1930/1931 inflytande skattemedlen.

12:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21) har riksdagen till *förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar å landsbygden* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra förslagsanslag av 32,552,000 kronor, att direkt utgå av automobilskattemedel.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 22) föreslagit riksdagen att höja det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till vägunderhållet på landet m. m., nu 5,400,000 kronor, med 600,000 kronor till 6,000,000 kronor.

Kostnaderna för bestridande av ordinarie underhållsbidraget av 30 procent enligt väglagen hava för nästkommande budgetår beräknats uppgå till 12,000,000 kronor, varav enligt tidigare fastslagen norm 6,000,000 kronor skulle utgå av automobilskattemedel och 6,000,000 kronor på vanligt sätt uppföras å budgeten. Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har ej givit riksdagen anledning till erinran. Rörande sistnämnda belopp anmäler riksdagen sitt beslut under nästföljande punkt.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag till vägunderhållet på landet m. m.*, nu 5,400,000 kronor, med 600,000 kronor till 6,000,000 kronor.

14:o) I anslutning till vad under punkten 13:o) anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *ytterligare bidrag till vägunderhållet på landet m. m.*, att direkt utgå av automobilskattemedel, nu 5,400,000 kronor, med 600,000 kronor till 6,000,000 kronor.

15:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) har riksdagen till *statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra förslagsanslag av 1,000 kronor.

16:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25) har riksdagen till *understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 200,000 kronor.

Vägtrafikväsendet.

17:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31), vilket ej givit riksdagen anledning till erinran, har riksdagen höjt det ordinarie re-

servationsanslaget till *bidrag till vissa kommunikationsändamål*, nu 30,000 kronor, med 5,000 kronor till 35,000 kronor.

18:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32) har riksdagen minskat det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag till skjutsentreprenader*, nu 70,000 kronor, med 20,000 kronor till 50,000 kronor.

Luftfartsväsendet.

19:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36) har riksdagen till *belysningsanordningar å Bulltofta flygplats* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 20,500 kronor.

20:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37) har riksdagen till *bidrag till uppförande av en hangar vid Stockholms stads flyghamn vid Lindarängen* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Byggnadsväsendet.

21:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 38) föreslagit riksdagen att till byggnadsstyrelsens verksamhet för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag av 95,200 kronor.

Med hänsyn till den av departementschefen lämnade utredningen har riksdagen till *byggnadsstyrelsens verksamhet* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 95,200 kronor.

22:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39) har riksdagen till *länsarkitekter* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 62,000 kronor.

23:o) I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Eders Kungl. Maj:t upptagit ordinarie reservationsanslaget till byggnader och reparationer med oförändrat belopp, 525,000 kronor.

Riksdagen, som anser, att för ifrågavarande ändamål bör beviljas, utöver det ordinarie reservationsanslaget till oförändrat belopp, det under nästföljande punkt omförmälda, av Eders Kungl. Maj:t äskade extra anslaget å 800,000 kronor, får under nu förevarande punkt anmäla, att riksdagen beslutat i riksstaten upptaga det ordinarie reservationsanslaget till *byggnader och reparationer* med oförändrat belopp 525,000 kronor.

24:o) Under återopande av vad som anförts under nästföregående punkt får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av reservationsanslaget till byggnader och reparationer* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 800,000 kronor.

25:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41) och under uppmärksammande att ifrågavarande anslag utgör återstoden av vad som enligt en av 1929 års riksdag godkänd plan bör för ändamålet anvisas, har riksdagen till *restaurering av rikssalen å Stockholms slott m. m.* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 118,000 kronor.

26:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42) har riksdagen till *nybyggnad för Kungl. Maj:ts kansli* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 900,000 kronor.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 43) föreslagit riksdagen att till *ämbetsbyggnad å tomterna nr 8 och 9 i kvarteret Grönlandet södra i Stockholm* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 900,000 kronor.

Med hänsyn till den i ärendet lämnade utredningen har utskottet ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *ämbetsbyggnad å tomterna nr 8 och 9 i kvarteret Grönlandet södra i Stockholm* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 900,000 kronor.

28:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 44) föreslagit riksdagen att för *om- och tillbyggnad av residensbyggnaden i Nyköping* för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

Då en snar ombyggnad av ifrågavarande länsresidens synes oundviklig, har riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, för *om- och tillbyggnad av residensbyggnaden i Nyköping* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

29:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46) har riksdagen till *inköp av tomt samt uppförande därå av nybyggnad för lantmäterikontoret i Kronobergs län* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 90,000 kronor.

30:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47) har riksdagen till *restaurering av Malmöhus slott* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 127,000 kronor.

31:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49) har riksdagen till *konserveringsarbeten å Bohus fästningsruin* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 30,000 kronor.

32:o) Med bifall Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50) har riksdagen till *inköp av visst markområde invid länsresidenset i Falun* på de i ett i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 3 januari 1930 omförmält köpekontrakt upptagna villkor för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 15,000 kronor.

33:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51) har riksdagen för *om- och tillbyggnad av residensbyggnaden i Östersund* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 230,000 kronor.

34:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52) har riksdagen till *nybyggnad för lantmäterikontoret i Norrbottens län* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 150,000 kronor.

Diverse.

35:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53) har riksdagen *dels* medgivit, att kostnaden för av ledamöter av riksdagen under som-

maren 1929 företagen studieras till Norrland må jämväl i vad angår den del av resan, som företagits å enskilda järnvägar, bestridas av anslag till ersättning åt statens järnvägar för av Eders Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befordringsavgifterna för vissa resor; *dels ock till ersättning åt statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befordringsavgifterna för vissa resor* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra förslagsanslag av 15,000 kronor.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 54) föreslagit riksdagen att som bidrag till utgivande av tidskriften »Brandskydd» för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag av 1,000 kronor.

I en inom riksdagen väckt motion, II: 138, har föreslagits, att riksdagen ville besluta att för budgetåret 1930/1931 såsom bidrag till Svenska brandskyddsföreningen och såsom bidrag till utgivandet av tidskriften Brandskydd anvisa ett extra anslag av 5,000 kronor under de villkor, som omnämnas i föreningens underdåniga skrivelse av den 15 oktober 1929.

Med tagen hänsyn till att propagandaverksamheten för ett effektivare brandskydd måste anses i hög grad samhällsgagnande, vill utskottet medgiva, att anslaget till Svenska brandskyddsföreningen liksom ock det under nästföljande punkt omförmälda anslaget till Svenska brandkårernas riksförbund bestämmas till 2,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och den i ämnet väckta motionen II: 138, som *bidrag till utgivande av tidskriften »Brandskydd»* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 2,000 kronor.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 55) föreslagit riksdagen att som bidrag till utgivande av »Brandkårstidskrift» för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag av 1,000 kronor.

I en inom riksdagen väckt motion, I: 112, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att till Svenska brandkårernas riksförbund bevilja för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 5,000 kronor såsom bidrag till förbundets verksamhet.

Under hänvisning till vad riksdagen under nästföregående punkt anför, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och den i ämnet väckta motionen I: 112, som *bidrag till utgivande av »Brandkårstidskrift»* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 2,000 kronor.

38:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56) har riksdagen av det av 1929 års riksdag såsom *bidrag till upprättande av en regionplan för Stockholm med omgivning* beviljade beloppet av 57,000 kronor för budgetåret 1930/1931 såsom extra reservationsanslag anvisat ett belopp av 19,000 kronor.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 57) föreslagit riksdagen att höja det ordinarie förslagsanslaget till postavgifter för tjänstebrev och dylika försändelser, nu 3,850,000 kronor, med 60,000 kronor till 3,910,000 kronor.

I avvaktan på slutförandet av utredningen om ändrade bestämmelser rö-

rande tjänstebrevsrätten har riksdagen ansett, att, på sätt departementschefen tillstyrkt, ifrågavarande anslag bör beräknas med utgångspunkt från hittillsvarande bestämmelser och alltså upptagas med det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet 3,910,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *postavgifter för tjänstebrev och dylika försändelser*, nu 3,850,000 kronor, med 60,000 kronor till 3,910,000 kronor.

40:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58) har riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *skrivmaterialier och expenser, ved m. m.*, nu 80,000 kronor, med 5,000 kronor till 85,000 kronor.

41:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60) rörande det ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader kommer riksdagen att framdeles under riksdagen anmäla sitt beslut.

42:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande budgetår äro uppförda under sjätte huvudtiteln, har någon ändring icke föreslagits.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen beslutat att i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra samtliga de ordinarie anslag under sjätte huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, med oförändrade belopp.

Stockholm den 29 mars 1930.

Med undersätlig vördnad.
